

HỒ SƠ THỊ TRƯỜNG NAM PHI

I. GIỚI THIỆU CHUNG

1. Các thông tin cơ bản

Tên nước	Nước Cộng hòa Nam Phi (Republic of South Africa)
Thủ đô	Pretoria là thủ đô hành pháp, CapeTown là thành phố lập pháp
Quốc khánh	27/4
Diện tích	1,219,090 km ²
Dân số	56,978,635 người (dự tính đến tháng 7/2021)
Khí hậu	Ôn hoà, 2 mùa mưa và nắng.
Ngôn ngữ	Nam Phi có 11 ngôn ngữ chính thức, mỗi ngôn ngữ đều được Hiến pháp bảo vệ. Tiếng Anh là ngôn ngữ được sử dụng phổ biến nhất trong hệ thống chính quyền và giao dịch thương mại.
Tôn giáo	Cư dân Nam Phi bao gồm nhiều sắc tộc, nhiều nhóm văn hóa và tôn giáo.
Đơn vị tiền tệ	Đồng rand (ZAR), 1 USD = 7.164 ZAR
Múi giờ	GMT + 2.00
Thể chế	Nam Phi theo chế độ Cộng hòa.
Tổng thống	Matamela Cyril RAMAPHOSA (từ ngày 15/02/2018) kiêm Thủ tướng

2. Lịch sử

Thời kỳ chế độ A-pác-thai, nhân dân Nam Phi, dưới sự lãnh đạo của Đại hội Dân tộc Phi (ANC) và Đảng Cộng sản Nam Phi đã kiên trì đấu tranh bằng nhiều hình thức khác nhau qua các giai đoạn: 1945-1960, 1961-1970, 1971-1980. Từ thập kỷ 80, phong trào đấu tranh chống chủ nghĩa phân biệt chủng tộc phát triển mạnh mẽ, tập hợp nhiều tầng lớp quần chúng, giới kinh doanh, người da trắng. Trước sức ép quốc tế (cấm vận, trừng phạt kinh tế, cô lập ngoại giao), chính quyền Pretoria của người da trắng phải trả tự do cho các nhà hoạt động chính trị, đi vào đối thoại với các chính đảng đối lập nhằm tìm giải pháp đối với cuộc xung đột.

Sau chiến tranh lạnh, Đảng Quốc gia cầm quyền ở Nam Phi đã điều chỉnh chính sách: Tháng 2/1989, Bộ trưởng Giáo dục F. De Klerk, người có tư tưởng cấp tiến được cử làm Chủ tịch Đảng và sau đó lên

làm Tổng thống; Ông xúc tiến cải cách dân chủ, thả tù nhân chính trị trong đó có ông Nelson Mandela, hợp pháp hoá các chính đảng đối lập. Tháng 12/1993, tại Na-uy, Tổng thống Nam Phi De Klerk và Chủ tịch ANC Nelson Mandela cùng nhận Giải thưởng Hòa bình Nobel.

Tháng 12/93, Hội đồng Hành pháp Chuyển tiếp Nam Phi gồm đại diện các chính đảng và sắc tộc đã thông qua bản Hiến pháp lâm thời.

Tháng 4/1994, lần đầu tiên trong lịch sử, Nam Phi đã tiến hành cuộc tổng tuyển cử đa sắc tộc và Đại hội Dân tộc Phi (ANC) giành thắng lợi lớn, ông Nelson Mandela, Chủ tịch ANC, được Quốc hội bầu làm Tổng thống và nhậm chức ngày 10/5/1994. ANC thành lập Chính phủ đoàn kết dân tộc bao gồm Đảng Quốc gia của De Clerk và Đảng Tự do Inkhata của Buthelezi. Ông Thabo Mbeki (ANC) làm Phó Tổng thống thứ nhất và ông De Clerk (Đảng Quốc gia) làm Phó Tổng thống thứ 2.

Ngày 8/5/1996, Quốc hội Nam Phi đã thông qua Hiến pháp mới và từ tháng 7/1996, Đảng Quốc gia của De Clerk rút khỏi Chính phủ liên hiệp. Nội các Nam Phi do ANC nắm quyền là chính, có sự tham gia của Đảng Inkhata. Sau 5 năm cầm quyền, ANC duy trì ổn định chính trị, xã hội, hạn chế suy thoái kinh tế, kiên trì chính sách hòa hợp thống nhất dân tộc; vì vậy tại cuộc tổng tuyển cử đa sắc tộc lần thứ 2 tổ chức ngày 2/6/1999, ANC lại giành thắng lợi với 67% số phiếu bầu, chiếm 266/400 ghế tại Quốc hội, ông Thabo Mbeki, Chủ tịch ANC, được Quốc hội bầu làm Tổng thống mới thay ông N. Mandela về nghỉ hưu.

Ngày 14/4/2004, trong cuộc bầu cử Quốc hội Nam Phi, ANC một lần nữa lại giành chiến thắng với 69,7% và ông Thabo Mbeki được bầu lại làm Tổng thống Nam Phi lần thứ 2.

3. Đường lối đối ngoại

Từ khi ANC lên cầm quyền, Nam Phi tích cực tham gia giải quyết một số xung đột ở khu vực và tăng cường vai trò nước lớn trong Cộng đồng Phát triển Nam phần châu Phi (SADC). Nam Phi đã cắt quan hệ ngoại giao với Đài Loan cuối năm 1997 và lập quan hệ ngoại giao với Trung-quốc đầu năm 1998, đồng thời tăng cường quan hệ với châu Á, đặc biệt với các nước ASEAN.

Nam Phi chú trọng quan hệ với các nước châu Phi, tranh thủ các nước lớn, đặc biệt là Mỹ, Nhật Bản, EU, Nga, Trung Quốc, Ấn-độ nhằm thu hút vốn, đầu tư, khoa học kỹ thuật và mở rộng kinh tế đối ngoại.

Năm 1995, Nam Phi gia nhập trở lại LHQ, Khối thịnh vượng chung, OAU, KLC; vai trò, vị thế của Nam Phi ngày càng được nâng cao trên thế giới. Từ tháng 9/1998 đến 8/2001, Nam Phi là Chủ tịch Phong trào KLC. Tháng 1/2006, Nam Phi và Trung quốc là đồng Chủ tịch luân phiên nhóm G-77. Nam Phi là uỷ viên không thường trực HĐBA/LHQ khoá 2007 – 2008.

Tại Hội nghị cấp cao đầu tiên của Liên minh châu Phi (AU) tháng 7/2002 tại Durban, Tổng thống Nam Phi Thabo Mbeki được bầu làm Chủ tịch đầu tiên của AU (nhiệm kỳ từ 7/2002 – 7/2003). Nam Phi là một trong những nước đưa ra Chương trình đối tác mới vì sự phát triển của châu Phi-NEPAD và được coi là đầu tàu kinh tế ở châu Phi ngày càng có vai trò to lớn trong việc thúc đẩy liên kết kinh tế ở châu lục.

Nam Phi ủng hộ việc cải tổ và mở rộng Liên hợp quốc. Nam Phi cùng với Ni-giê-ri-a, Ai-cập và Kê-ni-a vận động làm thành viên thường trực HĐBA LHQ cải tổ.

4. Văn hoá xã hội

· **Các ngày Lễ:** Hiện có 12 ngày nghỉ lễ dân tộc được trả lương ở Nam Phi.

· **Giao thông và Liên lạc:** Do khoảng cách rộng lớn và thiếu các sông lớn mà tàu bè có thể đi lại, cho nên cơ sở hạ tầng giao thông liên lạc ở Nam phi rất phát triển. Transnet là một công ty nhà nước chuyên cung cấp rất nhiều phương tiện giao thông vận tải. Nó đại diện cho 50% doanh nghiệp vận tải ở Nam Phi. Đường sắt là phương tiện giao thông phổ biến để chuyên tải hàng hóa với khối lượng lớn. Ngoài việc phục vụ cho Nam Phi, Transnet còn cung cấp vận tải đường sắt ra biển cho các quốc gia láng giềng như Zimbabwe, Zambia, Zaire, Botswana, Lesotho và Swaziland. Transnet cũng như các doanh nghiệp tư nhân khác còn cung cấp vận tải đường bộ. Hàng không Nam Phi là một bộ phận của Transnet, đảm nhận phần lớn đường bay trên những chặng lớn, nhưng có những hãng vận tải tư nhân cạnh tranh trên một số tuyến đường với họ. Các hãng vận tải tư nhân cũng cung cấp dịch vụ trên các tuyến đường nhỏ hơn, và phần lớn dịch vụ quốc tế. Các cảng ở Nam Phi rất hữu dụng. Cảng Durban, Cape Town và cảng Elizabeth đã được trang bị hiện đại để đảm nhận việc vận chuyển các công ten nơ đến châu Âu, Bắc và Nam Mỹ và các nước Phương Đông, với dịch vụ bốc xếp hàng từ miền Đông

Luân Đôn và vịnh Walvis và kho hàng nội địa gần Johannesburg. Một cảng nước sâu đang được xây dựng ở Coega gần cảng Elizabeth. Mạng lưới điện thoại và telex được Công ty Telkom quản lý. Chính phủ nắm phần lớn cổ phần của công ty này, vốn cổ phần đáng kể hiện có trong tay thuộc về tập đoàn SBC và Malaysia Telkom. Một mạng lưới tổng đài khác hiện đang trong quá trình cấp phép.

· **Chi phí sinh hoạt và nhà ở:** Chi phí sinh hoạt, do sự sụt giảm của đồng rand, tương đối rẻ hơn chi phí ở các nước Bắc Mỹ và Liên Minh Châu Âu, bất chấp lạm phát cao gần đây và giá xăng dầu tăng. Tiện nghi nhà ở phổ biến là các khu nhà riêng, khu chung cư hoặc các căn hộ. Dịch vụ giao thông công cộng được cung cấp, nhưng xe ô tô tư nhân là hình thức giao thông phổ biến của những người có mức sống trung lưu.

· **Giáo dục:** Chính phủ tài trợ phần lớn cho hệ thống giáo dục tiểu học, trung học và đại học. 10% dân số trong độ tuổi đến trường theo học ở các trường tư nhân. Nam Phi có nhiều trường đại học, cao đẳng kỹ thuật và các trường trung học lớn được công nhận trên thế giới, trong đó có Unisa - trường đại học từ xa lớn nhất thế giới.

· **Dịch vụ y tế:** Nam Phi có nhiều bệnh viện công cộng và bệnh viện tư nhân. Một số dịch vụ y tế công cộng đồng phục vụ với mức chi phí tùy thuộc vào khả năng chi trả của cá nhân. Một số dịch vụ được cung cấp miễn phí. Chính sách của chính phủ là chăm sóc sức khỏe miễn phí cho trẻ em dưới 6 tuổi và chính sách này đang được thực hiện ở Nam Phi. Tuy nhiên, ở Nam Phi không có bảo hiểm y tế quốc gia. Người sử dụng lao động và người lao động đóng góp vào các quỹ bảo hiểm y tế với tỷ lệ phí công bằng, và phúc lợi này trang trải phần lớn chi phí y tế.

5. Du lịch

Dân Nam Phi rất thích cuộc sống ngoài trời và rất quan tâm đến thể thao. Đất nước nổi tiếng với các khu công viên trò chơi, hệ thực vật và động vật phong phú và các danh lam thắng cảnh của mình. Những công trình văn hóa đa dạng được phục vụ ở các trung tâm lớn.

6. Con người

- Tỷ lệ tăng dân số : 1,33%

Người ngoại quốc đến Nam Phi phải xin thị thực du lịch hoặc thương mại. Du khách đến từ đa số các quốc gia, kể cả Vương quốc Anh, Pháp, Đức và Hợp chủng quốc Hoa Kỳ, có thể đến thăm Nam Phi như là đi nghỉ đơn thuần thay vì mục đích thương mại, họ thường được phép ở Nam Phi trong thời hạn là 3 tháng mà không cần nhận thị thực trước khi đến Nam Phi. Công dân của các quốc gia đó có thể nhận thị thực du lịch hoặc thương mại khi đến tại cửa khẩu Nam Phi. Cả thị thực du lịch và thị thực công vụ đều không được phép xin việc làm ở Nam Phi – yêu cầu phải có Giấy phép lao động.

Bộ nội vụ, có văn phòng ở các thành phố lớn, quản lý việc cấp phép lao động và các vấn đề liên quan đến cư trú nói chung. Bộ đã ban hành cấm nang hướng dẫn chặt chẽ và các thủ tục xin cấp giấy phép lao động.

7. Văn hóa kinh doanh

Các thông lệ xã hội rất đa dạng. Nói chung, dân cư trong các trung tâm đô thị lớn đều thích nghi với các tập tục xã hội và kinh doanh quốc tế, tuy nhiên mỗi người có cách tiếp cận khác nhau. Nhìn chung, du khách sẽ không gặp khó khăn hơn khi làm quen với các thông lệ Nam Phi như ở các nước châu Âu. Thông lệ kinh doanh ở Nam Phi cũng tương tự như ở Phương Tây. Việc bán tháo hàng hóa, tranh cãi, mặc cả đều xa lạ với phương thức kinh doanh chính thống.

II. TÌNH HÌNH KINH TẾ

1. Tổng quan

Nam Phi là nước phát triển nhất ở Châu Phi và là đầu tàu thúc đẩy sự phát triển mọi mặt của 14 nước trong Cộng đồng Phát triển miền Nam Châu Phi (SADC). Nam Phi rất giàu tài nguyên, khoáng sản (vàng, kim cương, platinum...), có nền công nghiệp, nông nghiệp tương đối phát triển. Là một quốc gia rất giàu về tài nguyên thiên nhiên, với cơ sở hạ tầng phát triển và tiềm năng tài chính tốt, Nam Phi đã trở thành “cửa ngõ” được ưa chuộng cho việc đầu tư vào khu vực Miền Nam Châu Phi. Nam Phi hiện là nhà đầu tư nước ngoài trực tiếp lớn nhất vào Châu Phi. Công nghiệp khai thác mỏ, chế tạo và thương mại của Nam Phi có thể sánh ngang với các nước ở Châu Âu, Châu Mỹ và Châu Á.

Hàng năm, Nam Phi sản xuất khoảng 4 triệu tấn crôm (chiếm 3/5 lượng giao dịch crôm trên thị trường thế giới), là nước xuất khẩu vàng lớn nhất thế giới (ngành công nghiệp khai thác vàng đóng góp khoảng 2% tổng sản phẩm quốc nội của Nam Phi), là nước sản xuất rượu vang lớn thứ 4 thế giới Bên cạnh đó, ngành du lịch Nam Phi tiếp tục đóng vai trò là ngành kinh tế năng động nhất đóng góp vào sự phát triển của kinh tế Nam Phi.

Theo Quỹ tiền tệ Quốc tế IMF cho biết GDP của Nam Phi chiếm 1/3 GDP của toàn châu lục. Mức tăng 1% trong phát triển kinh tế của Nam Phi có liên quan đến 1/2-3/4 tăng trưởng của các nước còn lại của Châu Phi. Tỷ trọng hàng xuất và nhập khẩu của Nam Phi chiếm 60% và 50% hàng xuất, nhập khẩu của tất cả các nước miền Nam Châu Phi cộng lại. Tại Nam Phi, có hàng trăm công ty tư bản Mỹ, Anh, Pháp, Đức, Nhật Bản hoạt động, chủ yếu tập trung vào các lĩnh vực: khai khoáng, chế biến, giao thông, buru điện, du lịch. EU là bạn hàng lớn nhất của Nam Phi, chiếm 32% xuất khẩu và 41% nhập khẩu và 70% viện trợ phát triển. Nam Phi là đối tác buôn bán lớn nhất của Trung Quốc ở Châu Phi, chiếm 20% buôn bán của Trung Quốc với Châu Phi (hiện Trung Quốc là quốc gia đứng thứ 8 về xuất khẩu và đứng thứ 2 về nhập khẩu hàng hoá của Nam Phi).

Nhìn chung, thị trường Nam Phi có tiềm năng lớn và đặc biệt tồn tại hai dạng thị trường tiêu thụ với yêu cầu về chất lượng và giá cả hàng hoá khác nhau, đó là thị trường của người giàu và thị trường của người nghèo, dung lượng của hai thị trường này gần tương đương nhau. Ngoài ra qua thị trường Nam Phi hàng hoá nhập khẩu từ bên ngoài còn dễ dàng thâm nhập sang các miền Nam Châu Phi khác, nhất là các nước thuộc Liên minh thuế quan. Nam Phi có một tiềm năng du lịch lớn. Ngành du lịch phát triển rất mạnh, với tỷ lệ khách du lịch nước ngoài tăng trung bình khoảng 30% một năm.

2. Các chỉ số kinh tế

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
GDP (ppp)	683 tỷ USD	724 tỷ USD	752 tỷ USD	724 tỷ USD	729.8 tỷ USD	730.9 tỷ USD
Tăng trưởng GDP	2%	1,4%	0,3%	1.4%	0.7%	0.06%
GDP theo đầu người	11,500	13,400	13,500	12,703	12,631	12,482
Tỷ lệ lạm phát	5.8%	4.8%	6.3%	5.2%	4.6%	4.1%
Mặt hàng nông nghiệp	ngô, lúa mì, mía, trái cây, rau; thịt bò, thịt gia cầm, thịt cừu, len, các sản phẩm sữa					
Mặt hàng công nghiệp	khai thác khoáng sản (nhà sản xuất lớn nhất thế giới của bạch kim, vàng, crom), lắp ráp ô tô, kim loại, máy móc, dệt may, sắt thép, hóa chất, phân bón, thực phẩm, sửa chữa tàu biển thương mại					
Kim ngạch xuất khẩu	97.9 tỷ USD	85.14 tỷ USD	75.16 tỷ USD	78.25 tỷ USD	127.05 tỷ USD	123.86 tỷ USD
Mặt hàng chính	vàng, kim cương, bạch kim, kim loại và khoáng sản khác, máy móc thiết bị					
Kim ngạch nhập khẩu	102.2 tỷ USD	86.81 tỷ USD	74.17 tỷ USD	80.22 tỷ USD	132.36 tỷ USD	131.72 tỷ USD
Mặt hàng chính	máy móc thiết bị, hóa chất, sản phẩm dầu mỏ, dụng cụ khoa học, thực phẩm					

III. QUAN HỆ NGOẠI GIAO – CHÍNH TRỊ VỚI VIỆT NAM

Các chuyến thăm cao cấp gần đây

· Ngày 22/12/1993: ta và Nam Phi lập quan hệ ngoại giao cấp Đại sứ.

- **Tháng 5/1994:** Phó Chủ tịch nước Nguyễn Thị Bình dự lễ nhậm chức của Tổng thống Nelson Mandela.
- **Tháng 3/1995:** Bộ trưởng Ngoại giao Nguyễn Mạnh Cầm thăm chính thức Nam Phi, hội đàm với Phó Tổng thống De Klerk và Ngoại trưởng Nam Phi.
- **Từ 14-16/7/1998:** Bộ trưởng Ngoại giao Nam Phi Alfred Nzo thăm Việt Nam. Đây là chuyến thăm đầu tiên của Bộ trưởng Ngoại giao Nam Phi tới Việt Nam.
- **Tháng 10/1999:** ta cử Đại diện Thương mại tại Pretoria.
- **Từ 22-28/ 4/2000:** Thứ trưởng Thương mại Đỗ Như Đính thăm Nam Phi và dịp này 2 nước đã ký kết Hiệp định Thương mại (25/4/2000). Hiệp định đã được hai bên phê chuẩn và chính thức có hiệu lực từ tháng 6/2001.
- **Tháng 6/2000 :** ta mở Đại sứ quán thường trú tại Pretoria.
- **Tháng 9/2000 :** Thứ trưởng Ngoại giao Aziz Pahad thăm Việt Nam
- **Tháng 9/2001:** Đoàn đại biểu Bộ Ngoại giao do Trợ lý Bộ trưởng Ngoại giao Nguyễn Phú Bình thăm Nam Phi.
- **Tháng 3/2002:** Đoàn Kinh tế-thương mại của Chính phủ ta do Thứ trưởng Thương mại Lê Danh Vĩnh dẫn đầu đã thăm Nam Phi. Nam Phi mong muốn ta cử chuyên gia kinh tế, nông nghiệp sang tỉnh Mpumalanga của Nam Phi và kết nghĩa giữa tỉnh này với một tỉnh của ta
- **Từ 26/8 – 4/9/2002:** Phó Thủ tướng Phạm Gia Khiêm dự Hội nghị Thượng đỉnh về Phát triển bền vững tại Johannesburg từ 26/8 đến 4/9/2002.
- **Từ ngày 15 - 20/12/2002:** Đoàn đại biểu Đảng ta do đồng chí Trương Vĩnh Trọng, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Nội chính Trung ương (Trưởng đoàn) đi Nam Phi dự Đại hội lần thứ 51 Đảng Đại hội Dân tộc Phi (ANC).
- **16- 21/7/2003:** đoàn Bộ Quốc phòng do Thứ trưởng Nguyễn Huy Hiệu dẫn đầu thăm và làm việc tại Nam Phi. Đây là đoàn quân sự đầu tiên của Việt Nam thăm Nam Phi.
- **Từ 25 - 27/9/2003:** đoàn Ủy ban Đối ngoại Quốc hội Vũ Mão đã thăm Nam Phi.
- **Từ 25 – 27/4/2004:** đoàn Đặc phái viên của Chủ tịch nước do đ/c Nguyễn Văn Chiền, Chủ nhiệm Văn phòng Chủ tịch nước dẫn đầu đã tham dự lễ nhậm chức Tổng thống Nam Phi.
- **Ngày 17/11/2004 :** Hội hữu nghị Việt Nam – Châu Phi được thành lập.
- **Từ 22-25/11/2004 :** Thủ tướng Phan Văn Khải thăm chính thức Nam Phi trong chuyến thăm 3 nước Ma-rốc, An-giê-ri, Nam Phi. Nhân dịp này, hai bên đã ký "Tuyên bố chung về Đối tác vì hợp tác và phát triển", "Hiệp định thành lập Diễn đàn Đối tác Liên Chính phủ hợp tác kinh tế, thương mại, văn hoá, KHKT", "Thoả thuận thành lập UB thương mại hỗn hợp" và "Thoả thuận hợp tác giữa hai Phòng Thương mại và Công nghiệp".
- **Từ 31/8 – 3/9/05:** Bộ trưởng Phủ Tổng thống Nam Phi ông Essop Pahad và Phu nhân thăm Việt Nam. Cùng đi có ông Rob Davies, Thứ trưởng Bộ Thương mại và Công nghiệp Nam Phi và khoảng 12 doanh nghiệp Nam Phi.
- **Từ 3-9/1/2006:** Ông R.Kasrils, Bộ trưởng tình báo Nam Phi thăm Việt Nam . Hai bên ký biên bản ghi nhớ về hợp tác trong lĩnh vực cung cấp thông tin.
- **Từ 30/4 – 6/5/2006:** Thứ trưởng Thương mại Lê Danh Vĩnh thăm và làm việc tại Nam Phi
- **Từ 8-12/5/2006:** Bộ trưởng Quốc phòng Phạm Văn Trà đã thăm Nam Phi theo lời mời của Bộ trưởng Quốc phòng M.Lekota. Hai bên ký thoả thuận về quan hệ và hợp tác quốc phòng
- **Từ 13-18/6/2006:** Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Văn Yếu thăm Nam Phi
- **Từ 5-9/9/2006:** Bộ trưởng Công an Lê Hồng Anh thăm Nam Phi.
- **Từ 21-24/9/2006:** Bộ trưởng Thủy sản Tạ Quang Ngọc thăm Nam Phi. Trao đổi kinh nghiệm về quản lý: tài nguyên biển, môi trường biển, tàu thuyền đánh cá. Nam Phi muốn làm cửa ngõ của hàng thủy sản Việt Nam vào Nam Phi và các quốc gia châu Phi.
- **Ngày 22/5/2007:** Phiên họp thứ nhất Diễn đàn Đối tác liên Chính phủ Việt Nam – Nam Phi được tổ chức tại Hà Nội.
- **Từ ngày 23 – 25/5/2007:** Tổng thống Thabo Mbeki thăm chính thức Việt Nam. Hai bên đã ký "Tuyên bố chung giữa nước CHXHCN Việt Nam và nước Cộng hoà Nam Phi", "Hiệp định miễn thị thực cho người mang hộ chiếu ngoại giao và công vụ", "Hiệp định hợp tác giữa Bộ Ngoại giao Việt Nam và Bộ Ngoại giao Nam Phi", "biên bản phiên họp thứ nhất Diễn đàn đối tác liên Chính phủ Việt Nam – Nam Phi".

- **Tháng 12/2009:** Nam Phi đã chính thức mở Văn phòng Lãnh sự Danh dự tại TP. Hồ Chí Minh. Bà Đỗ Thị Kim Liên, Tổng Giám đốc Công ty CP AAA được bổ nhiệm làm Lãnh sự Danh dự.
- **Tháng 5/2011:** Hội đồng Doanh nhân nữ Việt Nam - Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam thắp tưng Phó Chủ tịch Nước Nguyễn Thị Doan thăm chính thức CH Nam Phi.

IV. QUAN HỆ KINH TẾ VỚI VIỆT NAM

1. Hợp tác thương mại

Quan hệ kinh tế-thương mại giữa Việt Nam và Nam Phi đang ngày càng phát triển. Đã có nhiều đoàn doanh nghiệp hai nước đi khảo sát thị trường của nhau, một số công ty Nam Phi đã tham gia các hội chợ tổ chức tại Việt Nam.

Việt Nam xuất sang Nam Phi chủ yếu các mặt hàng: điện thoại các loại và linh kiện, máy vi tính, sản phẩm điện tử, giày dép, dệt may, cà phê, gạo, hạt tiêu, máy móc thiết bị...

Việt Nam nhập khẩu từ Nam Phi chủ yếu các mặt hàng: hàng rau quả, sắt thép các loại, kim loại thường, gỗ và các sản phẩm gỗ, hoá chất, chất dẻo nguyên liệu, bông, sợi các loại, phân bón .v.v

Kim ngạch XNK giữa Việt Nam – Nam Phi

(Đơn vị tính : triệu USD)

	Năm 2014	Năm 2015	Năm 2016	Năm 2017	2018	2019	2020
Xuất khẩu	793.686	1.038.966	868.826	751.572	724.256	800.020	681.136
Nhập khẩu	144.677	115.161	147.712	242.323	386.366	329.723	708.116
Tổng	938.363	1.154.127	1.016.538	993.895	1.110.622	1.129.743	1.389.252

(Nguồn: Tổng Cục Hải quan Việt Nam)

2. Hợp tác đầu tư

Công ty Vietranimex (HCM) đã mở Văn phòng đại diện tại Nam Phi. 3 doanh nghiệp Việt Nam gồm Công ty cổ phần Xuất nhập khẩu Việt Trang (Vietranimex), Công ty cổ phần Kỹ nghệ gỗ Trường Thành và Công ty Thương mại tổng hợp Hà Nội đã lập dự án đầu tư hơn 6 triệu USD để thành lập 1 kho ngoại quan cho hàng hoá xuất khẩu của Việt Nam và nhập gỗ từ Nam Phi trong năm 2004.

Tính đến nay, Việt Nam có 2 dự án đầu tư tại Nam Phi với số vốn 1,6 tỷ USD. Công ty CP Việt Trang tại Nam Phi hoạt động trong lĩnh vực khai thác, sơ chế gỗ, xuất khẩu và kinh doanh siêu thị.

Nam Phi có 3 dự án đầu tư tại Việt Nam với tổng số vốn 180.000 USD vào lĩnh vực nhà hàng, sản xuất nước giải khát. Ngoài ra, phía Nam Phi tài trợ cho dự án hợp tác ba bên Nam Phi-Việt Nam-CH Guinea giai đoạn 2008-2014 trong việc Nâng cao năng suất lúa và rau màu ở Guinea. Việt Nam đã cử 14 lượt chuyên gia và kỹ thuật viên nông nghiệp sang làm việc tại Guinea trong khuôn khổ dự án này.

Tháng 1/2006, công ty đa quốc gia hàng đầu tư Nam Phi - SAB Miller đã chính thức đầu tư 22,5 triệu USD vào VINAMILK Việt Nam để sản xuất bia với dung lượng 1 triệu hectolit/năm và đã khai trương nhà máy tháng 3/2006. Đây là dự án đầu tiên của Nam Phi tại Việt Nam.

Các ưu đãi cho nhà đầu tư nước ngoài vào Nam Phi

- Phát triển Khu công nghiệp: Được miễn thuế VAT khi mua hàng hóa và dịch vụ từ các lãnh thổ hải quan Nam Phi và miễn thuế nhập khẩu nguyên liệu thô và nguyên liệu đầu vào cho xuất khẩu.
- Trợ cấp đầu tư nước ngoài: các doanh nghiệp nước ngoài có đủ điều kiện tối đa của R3 triệu (khoảng 500.000 USD). Chỉ có máy móc mới, thiết bị mua từ nước ngoài và các yếu tố cần thiết để thiết lập một dự án sản xuất trong Nam Phi sẽ được xem xét.
- Quỹ cơ sở hạ tầng: dự án cơ sở hạ tầng nhằm phục vụ Khu công nghiệp, phải có đủ điều kiện cho một khoản tài trợ 30% chi phí phát triển cơ sở hạ tầng.

- Chương trình Phát triển Doanh nghiệp vừa và nhỏ: cấp tiền mặt lên tới 10% trên tổng tài sản chính thức.
- Chương trình kỳ nghỉ Thuế: nếu một công ty được thành lập vào ngày 01 Tháng 10 năm 1996 hoặc sau ngày này dự tính tiến hành một dự án sản xuất thì có thể có được một kỳ nghỉ thuế lên đến tối đa là 6 năm.
- Chương trình hỗ trợ cho việc đổi mới công nghiệp: hỗ trợ 50% chi phí trực tiếp phát sinh trong quá trình phát triển.

V. HỢP TÁC VỚI VCCI

1. Thỏa thuận hợp tác đã ký kết

- Thỏa thuận hợp tác ký kết giữa Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) với Phòng Thương mại và Công nghiệp CHAMSA (24/11/2004) và với Phòng Thương mại và Công nghiệp Johannesburg (17/11/2003).
- Năm 2010, Hội đồng Doanh nghiệp hỗn hợp Việt Nam – Nam Phi đã chính thức được thành lập. Bà Đỗ Thị Kim Liên, Giám đốc Công ty Bảo hiểm AAA, Lãnh sự danh dự Nam Phi tại Việt Nam được bầu làm Chủ tịch.

2. Hoạt động đã triển khai

Các đoàn cấp cao và doanh nghiệp Nam Phi sang Việt Nam: VCCI tổ chức Hội thảo, gặp gỡ doanh nghiệp nhân dịp các đoàn sang Việt Nam:

- Đoàn doanh nghiệp tháp tùng Bộ Trưởng Phủ Tổng Thống Nam Phi sang thăm Việt Nam năm 2005.
- Đoàn doanh nghiệp do Bộ trưởng Hợp tác Nam Phi33i dẫn đầu sang thăm Việt Nam năm 2006.
- Đoàn doanh nghiệp tháp tùng Tổng thống Nam Phi sang thăm Việt nam năm 2007.
- Đoàn doanh nghiệp tỉnh Northern Kwazulu Natal sang thăm Việt Nam tháng 11/ 2011. Nhân dịp này, VCCI tổ chức Hội thảo, gặp gỡ DN Việt Nam-Nam Phi tại Hà Nội.
- Đoàn 10 doanh nghiệp của Bộ Công thương Nam Phi sang thăm Việt Nam tháng 3/2013. Tổ chức Gặp gỡ doanh nghiệp Việt Nam-Nam Phi tại Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh.
- Đoàn 16 doanh nghiệp của Bộ Công thương Nam Phi sang thăm Việt Nam tháng 3/2014. Tổ chức Hội thảo xúc tiến thương mại Việt Nam- Nam Phi tại Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh.
- Phối hợp với Đại sứ quán Nam tại Việt Nam tổ chức Hội thảo xúc tiến thương mại và đầu tư Việt Nam-Nam Phi tại các tỉnh : Nha Trang, Đà Lạt, Quảng Ninh, Thanh Hoá, Nghệ An, Ninh Bình, Cần Thơ, Đà Nẵng, Huế, Bình Định,....
- **Các đoàn cấp cao và doanh nghiệp Việt Nam sang Nam Phi:**
- Đoàn doanh nghiệp tháp tùng Phó Chủ tịch nước Trương Mỹ Hoa sang thăm Nam Phi năm 2003.
- Đoàn doanh nghiệp tháp tùng Thủ tướng Phan Văn Khải sang thăm Nam Phi tháng 11/2004.
- Đoàn 150 người (18 doanh nghiệp) tham dự Hội chợ ASEANTEK và tổ chức Diễn đàn doanh nghiệp Việt nam-Châu Phi và Ngày Việt nam tại Nam Phi tháng 11/2005.
- Đoàn 18 doanh nghiệp tháp tùng Bộ trưởng-Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ Đoàn Mạnh Giao sang thăm Nam Phi tháng 3/2006.
- Đoàn doanh nghiệp gồm 29 người sang tham dự hội thảo, gặp gỡ doanh nghiệp và khảo sát thị trường Nam Phi (tháng 9/2008).
- Hội đồng Doanh nhân nữ Việt Nam - Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam tổ chức đoàn doanh nghiệp tháp tùng Phó Chủ tịch Nước Nguyễn Thị Doan thăm chính thức CH Nam Phi (tháng 5/2011).
- Phối hợp với Đại sứ quán Nam Phi tại Việt Nam và Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố tổ chức các buổi thuyết trình, giới thiệu về thị trường Nam Phi tại gần 20 tỉnh, thành phố trên cả nước như : Hải phòng, Thái Bình, Ninh Bình, Thanh Hóa, Nghệ An, Quảng Ninh, Bình Dương, Bình Định, Đà Lạt, Đắk Lắk, Đà Nẵng, Nha Trang, Cần Thơ, Huế... và thăm các doanh nghiệp thuộc địa bàn các tỉnh, thành phố này.
- Phối hợp với Đại Sứ Quán Nam Phi tại Việt Nam tổ chức đón tiếp các đoàn doanh nghiệp của Bộ Công thương Nam Phi, đoàn doanh nghiệp tỉnh Western Cape tổ chức các buổi hội thảo, gặp gỡ doanh nghiệp Việt Nam-Nam Phi tại Việt Nam.

VI. THÔNG TIN HỮU ÍCH

1. Địa chỉ hữu ích

Đơn vị - Địa chỉ	Tel/Fax	Email/Website
Việt Nam		
Ban Quan hệ quốc tế, VCCI Số 9 Đào Duy Anh, Hà Nội	T: 84-24-35742022	chint@vcci.com.vn
Đại sứ quán Nam Phi tại Việt Nam Đại sứ : Mpetjane Kgaogelo Lekgoro Địa chỉ : 31, Hai Bà Trưng, Hà Nội	T: 84-24-39362000 F: 84-24-39361991	political@saembassy-hanoi.com
Nam Phi		
Đại sứ quán Việt Nam tại Nam Phi Đại sứ: Ông Vũ Văn Dũng 87 Brooks Str, Brooklyn, Pretoria, Republic of South Africa, P.O.Box, 13692 Hatfield 0028	T: 0027-12-362 8118 F:0027-12-362 8115	embassy@vietnam.co.za
Thương vụ Việt Nam tại Nam Phi Tham tán: Ông Đào Mạnh Đức 198 Silver Oak Ave, Waterloof Pretoria, Republic of South Africa	T: 0027-12-346 8507 F:0027-12-346 8507	za@moit.gov.vn

2. Các thông tin khác

*Website [CIA – The World Factbook](#)

*Website [Bộ Ngoại giao Việt Nam](#)